

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM

Vår saksbehandler
Mina Mjærum Johansen
+47 91 77 58 31

Vår dato
12.10.2017
Deres dato
29.09.2017

Vår referanse
16/00165-19
Deres referanse

Klage på avslag på søknad om fellingstillatelse på ulv i Trøgstad og omliggende kommuner

Østfold Bondelag viser til vedtak fattet av Fylkesmannen i Østfold om avslag på søknad om fellingstillatelse på ulv i Trøgstad og omliggende kommuner, datert 29. september 2017. Følgende klage er fremsatt rettidig, jf. forvaltningsloven § 29. I det følgende vil det gis en begrunnelse for klagen.

Bakgrunnen for søknaden om skadefelling av ulv er at ulv angrep og drepte ulv ei søye på innmarksbeite på Østre Vølen (g.nr. 97, br.nr. 2) i Trøgstad kommune natt til søndag 24. september 2017. Søya var på innmarksbeite sammen med 60 andre søyer og påsettlam da angrepet skjedde. Like i nærheten gikk 80 andre søyer og påsettlam på et annet beite. Dyra var gjerdet inn med et lettgjerd med tre strømførende tråder, hvor spenningen kvelden før angrepet blei kontrollert og målt til 6 000 volt.

Det følger av naturmangfoldloven § 18 (1) bokstav b) at det kan fattes enkeltvedtak om uttak av vilt «for å avverge skade på [...] husdyr». Videre følger det av rovviltforskriften § 9 at skadefelling bare kan «gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning», og at det skal tas hensyn til: områdets betydning som beitemark, skadens omfang og utvikling, potensialet for fremtidige skader og muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

Hva som menes med «skade» er ikke nærmere definert. Prinsippet om geografisk differensiert forvaltning tilsier imidlertid at skadeterskelen vil være høyere innenfor enn utenfor ulvesona. I Innst. 257 L-2016-2017 bemerker samtidig et flertall bestående av Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti følgende:

«...vil peke på at selv om ulv skal ha et sterkere vern i enn utenfor ulvesonen, skal det fortsatt være rom for lokal næringsutvikling, bosetting, alminnelige sosiale aktiviteter og fritids- og friluftaktiviteter innenfor ulvesonen, på samme måte som i andre distrikter. Dette flertallet vil understreke at flertallet bak ulveforliket på Stortinget ikke ønsker at ulvesona utvikles til et ulvereservat».

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: Løkenveien 4 1811 ASKIM Østfold Bondelag Bondelagets Servicekontor AS	Besøksadresse: Løkenveien 4 1811 ASKIM Org.nr.: 939678670 Org.nr.: 985063001 MVA	Telefon: 69 89 81 50 Bankkonto: 8101.05.12891 Bankkonto: 8101.05. 91392	E-postadresse: ostfold@bondelaget.no Internett: bondelaget.no/ostfold eller nettbonden.no
--	---	---	--

Vår dato Vår referanse
12.10.2017 16/00165-19

Det er dermed ikke slik at skadeterskelen skal være så høy innenfor ulvesona at det i realiteten opprettes et ulvereservat. Samtidig fremgår det klart av merknadene til Bernkonvensjonens stående komité at det ikke skal særlig mye til for å ta ut det skadevoldende individet. Norsk rovviltforvaltning har til nå lagt til grunn en terskel som er høyere enn det er rettslig grunnlag for, også innenfor rovviltsonene.

At det allerede har oppstått skader som følge av ulv i Trøgstad kommune er klart. Det avgjørende for om vilkårene for skadefelling er oppfylt er dermed om risikoen for fremtidige skader er så stor at skadefelling kan forsvares sett i lys av områdets betydning som beitemark, og muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

De berørte områdene i Trøgstad har utstrakt beitebruk av både småfe, storfe og hest. I Trøgstad kommune blei det søkt tilskudd for henholdsvis 404 søyer over ett år ved årsskiftet, mens det ved søknadsrunden 1. mai blei søkt om 535 søyer født i 2016 eller tidligere. Det vil si at det anslagsvis har beita 1 000 – 1 500 sau i kommunen i beitesesongen.

Fylkesmannen i Østfold har utarbeidet en brosjyre som gir informasjon om beitedyr og rovdyr i fylket. Av brosjyren fremgår det at det er en todelt målsetting i fylket om å ha bærekraftige rovviltbestander, samtidig som det skal være allsidig bruk av utmarksressurser. Bruk av utmarksbeiter er imidlertid kraftig redusert på grunn av ulvens tilstedeværelse. Når det er tilfeller med ulv som har begått flere angrep på innmarksbeite medfører dette naturligvis personlige belastninger, både økonomisk og psykisk, for de berørte bøndene i området men også for de bøndene som ikke har blitt direkte berørt men som selv har sau på innmark/utmark.

Ulven fremstår videre som nærgående, noe som særlig kommer til uttrykk ved at angrepet har skjedd i nærheten av folk, kun 20 meter fra bolighus. Videre oppholdt ulven seg i området etter angrepet, og den lot seg ikke jage vekk av dyreeier, selv på kort avstand.

I avslaget er det vist til at *«...inngjerding av beiter med rovdyravvisende gjerder er det primære tiltaket for å tilpasse beitenæringen i Østfold.»*

De summene som bevilges til rovviltavvisende gjerder er i praksis bare nok til å dekke materialkostnadene og i liten grad monteringskostnadene. Den enkelte bonden har i tillegg økte utgifter til for eksempel vedlikehold og tilsyn som ikke dekkes. Ut i fra økonomiske betraktninger vil det derfor være behov for å velge flere forebyggende tiltak.

Av Ot. Prp. Nr. 52 (2008-2009) kapittel 21 fremgår det at det er et vilkår at *«formålet med uttaket ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, f.eks. ved innhegning av husdyr eller andre forebyggende tiltak»*. Det er altså ingen føringer fra lovgivers side om at det bare er rovviltavvisende gjerder som kan aksepteres som tilstrekkelig forebyggende tiltak.

Østfold Bondelag vil også bemerke at bestanden av ulv inne i ulvesona ligger i dag over Stortingets bestandsmål, slik at vilkåret om at uttak ikke skal true bestandens overlevelse vil være oppfylt.

Vår dato	Vår referanse
12.10.2017	16/00165-19

Oppsummert er det én ulv i Trøgstad og omliggende kommuner som har erfart at sau er et lett bytte, og som ikke lar seg stanse av at det er folk i umiddelbar nærhet. På bakgrunn av risikoen for fremtidige angrep, samt at bestandsmålet for ulv innenfor ulvesona er nådd, fastholdes det at vilkårene for skadefelling er oppfylt.

Østfold Bondelag opprettholder søknad om tillatelse til skadefelling av den ulven som har voldt skade på sauer og lam i Trøgstad kommune og omliggende kommuner, gjeldende fra 26. september 2017 og ut beitesesongen.

Med vennlig hilsen

Svend Arild Uvaag
Elektronisk godkjent, uten underskrift

Mina Mjærum Johansen

Kopi: Fjellbakk, Åsmund, Fylkesmannen i Østfold, Miljøvernavdeling